

Česko-anglický slovník odborného vzdělávání

Slovník je převzat z přílohy Zpravodaje V/2007, v níž jsou vysvětlující poznámky k účelu slovníku, k jeho uspořádání, důvody, proč některá slova či slovní spojení překládat uvedeným způsobem, seznam použité literatury a jména spolupracovníků, kteří se na vytváření slovníku podíleli či stále ještě podílejí.

- a kolektiv (*v knize*) et al.
absolvent graduate, school leaver
adaptabilita adaptability
adiktologie narcology
administrativní nebo kancelářská práce paperwork, clerical work
akademická hodnost academic degree
akční program Evropské unie EU action programme
akreditace (*institucí nebo programů OVP*) accreditation (*of a VET provider or training programme*)
akreditace *dovedností a kompetencí* accreditation of skills and competences
aktivní politika zaměstnanosti active employment policy
aktualizační školení updating training
akulturace aculturation
akumulace lidského kapitálu human capital accumulation
akustické vnímání auditory perception
alternanční nebo sendvičové kurzy alternating or sandwich courses
alternanční profesní příprava alternating training
ani trochu, vůbec ne not a bit, not in the least, not at all
aplikovaná matematika applied mathematics
aplikovaný výzkum applied research
audiovizuální pomůcky audiovisual aids
audit dovedností skills audit
bakalářská hodnost bachelor's degree
bezděčné učení concomitant learning
bezpečnost a ochrana zdraví při práci occupational safety and health
bezplatné vzdělávání free education
bílá kniha white paper
blokové vyučování block teaching
call centrum call center Amer (centre Br)
celostní psychologie holistic psychology
celostní vnímání holistic perception
celoživotní vzdělávání lifelong learning or education
centrum odborné přípravy vocational training centre
centrum volného času leisure centre
certifikace *dovedností a kompetencí* certification of skills and competences
certifikační orgán awarding body
certifikát certificate
cílová skupina target group
cílově orientovaná výuka teaching by objectives
cílový stav objective state of play
církevní škola denominational school
civilní obrana civil defence
cizí jazyk foreign language
časový faktor time-factor
částečně kvalifikovaný pracovník semiskilled worker
čerpat informace draw on information
činnosti mimo vyučování extracurricular activities
činnostní učení learning by doing
čítanka reading book
článek (*v zákoně*) subsection (ss.)
člověk human being
čtení hmatem *s využitím magnetické rezonance* finger reading
čtení nahlas reading aloud
čitavost readability
dále jen hereinafter referred to as, hereinafter "xy"
dále v textu hereafter, henceforth, from now on
dalekosáhlý far-reaching
další odborné vzdělávání a příprava continuing vocational education and training
další profesní příprava further training
další profesní rozvoj continuing professional development
další vzdělávání further education, continuing education
databanka data bank
databáze database
dceřiný podnik downstream enterprise
decentralizace decentralisation
dědičnost heredity
deduktivní metoda deductive method
dějiny dvacátého století twentieth century history
dějiny filozofie history of philosophy
dějiny literatury literary history, history of literature
dějiny novověku modern history
dějiny pedagogiky history of education
dějiny středověku medieval history
dějiny školství history of school education
dějiny umění art history
dějiny vědy history of sciences
dělní práce division of labour
délka profesní přípravy duration of training
délka studia duration of studies, length of study
dělnické povolání blue-collar occupation
dělnické vzdělávání workers' education
dělník manual worker
den otevřených dveří open day
denní studium full-time study
děti s kombinovaným handicapem children with multiple handicaps
děti s problémy v chování a učení children with behaviour and learning problems
diagnostický ústav youth custody centre
didaktická hra educational game
didaktická kontinuita didactic continuity
diferenciace podle schopností ability differentiation
diferenciace žáků podle prospěchu a zájmů track system
diferencovaná výuka differentiated teaching
digitální gramotnost digital literacy
digitální propast, nerovnost, rozdíl, předěl digital divide

dílčí kvalifikace	partial qualification	Evropský prostor vzdělávání	European Area of Education
diplom	diploma	Evropský rámec kvalifikací	European Qualifications Framework (EQF)
diplomová práce	thesis, Master's thesis	Evropský systém pro přenos kreditů	European Credit Transfer System (ECTS)
direktivy	guidelines	experimentální pedagogika	experimental education
disertace	dissertation	externí hodnocení	external evaluation
distanční vzdělávání	distance learning, distance study	nebo evaluace	external evaluation
diversification of educational paths and levels	diversifikace cest a úrovní vzdělávání	financování profesní přípravy	financing vocational training
dlouhodobá nezaměstnanost	long-term unemployment	finanční referent	financial clerk
doba učení	learning time	flexibilita	flexibility
dobrá praxe	good practice	flexikurita v pracovním životě	flexicurity in working life
dobrovolnická organizace	voluntary organisation	formální vzdělávání	formal learning, formal education
dočasná práce	temporary work	formativní hodnocení	formative evaluation
dočasné přeložení	secondment	frontální vyučování	frontal teaching, ex-cathedra teaching
dodatek k diplomu	Diploma Supplement	funkční gramotnost	functional literacy
dodatek k osvědčení	Certificate Supplement	fyzikální vědy	physical sciences
dohoda	agreement	generální ředitel (Evropská komise)	director general (European Commission)
dojíždění za prací	commuting	gerontologie, nauka o lidském stárnutí	gerontology
dokončen	completed	gramotnost	literacy
doktorské studium	doctoral study, PhD study	hejtman	governor
dopad	impact	hejtman	regional president
doporučení	recommendation	hermeneutická pedagogika	hermeneutic pedagogy
dotazník	questionnaire	hlavní předmět	main subject
dovednost	skill	hledač zaměstnání	job seeker
dovednost počítat	numeracy	hledání práce	job hunting, job search
dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií (IKT)	information and communication technology (ICT) skills	hodnocení	assessment
druh profesní přípravy	type of training	hodnocení dovedností a kompetencí	assessment of skills and competences
druhý stupeň základní školy	second stage of elementary school, 6th – 9th class (ISCED 2)	hodnocení prováděné kolegy	peer review
druhy škol	types of schools	hodnotící kritérium	evaluation criterion
dřevozpracující průmysl	wood-processing industry	hodnotící orgán	awarding body
duální systém	dual system	hodnotící standard	assessment standard, evaluation standard
dvojjazyčnost	bilingualism	hodnotící středisko	Assessment-Centre (AC)
dynamická pedagogika	dynamic pedagogy	hodnotitel	assessor, evaluator
ekologická výchova	environmental education	hodnotový systém	value system
ekonomické vzdělávání	economic studies	hospitace	teacher observation
ekonomie	economics	hospitace ve třídě	supervision, classroom observation
ekonomie vzdělávání	economics of education	hospodárnost	efficiency
ekonomika	economy	hospodářská soutěž	economic competition
ekonomika podniku	business economy	hospodářský sektor	economic sector
e-learning	e-learning	hospodářský subjekt	business entity
elektrotechnický průmysl	electrical industry	hotelnictví	hotel and catering industry, hospitality
elektrotechnika	electrical engineering	hotelová škola	hotel school
empirický výzkum	empirical research	hrabství	county
energetika	power engineering	hranice chudoby	poverty line
environmentální výchova	environmental education	hutnictví	metallurgy
ergonomie	ergonomics	hypnopedie	sleep teaching
ergoterapie	occupational therapy	chování	behaviour
evaluace	evaluation	chráněná dílna	sheltered workshop
evaluace ex ante	ex ante evaluation	chudoba	poverty
evaluace ex post	evaluation ex post	informační a datová svodka	information and data set
evropská dimenze	European dimension	informační a komunikační technologie (IKT)	information and communication technologies (ICT)
Evropská maturita	European Baccalaureate	informační gramotnost	information literacy
Evropská rada	European Council	informační materiál	informational material
evropské standardy	European standards	informační síť	information network

informační systém	information system	kurikulum	curriculum, syllabus
informační technologie	information technologies	kurikulum společného základu	common core curriculum
informační věda a knihovnictví	information science and librarianship	kvalifikace	qualification, skill
informální učení	informal learning	kvalifikační standard	qualification standard
informatika	computer science	kvalifikační úroveň	level of qualification
informovanost	knowledgeability	kvalifikovaný pracovník	skilled worker
instruktor	instructor	kvartární sektor	quartary sector
integrovaná střední škola	integrated upper secondary school	kybernetika	cybernetics
integrované kurikulum	integrated curriculum	laboratorní cvičení	laboratory session
intelligenční kvocient	intelligence quotient	léčba prací	occupational therapy
intencionální učení	intentional learning	lenost	laziness
interkulturní výchova nebo vzdělávání	intercultural education	lesnictví	forestry
interní hodnocení	internal evaluation	liberalizovat a diversifikovat vzdělávání	liberalise and diversify education
interpersonální vztahy	interpersonal relations	lidé sluchově, zrakově fyzicky a mentálně postižení	people with hearing, sight, physical and mental handicaps
interpretační umění	performing art	linie	guidelines
jako důsledek čeho	as a result of	linka bezpečí, linka důvěry	helpline
jazyková bariéra	language barrier	logopedie	speech therapy
jazykový pas	Language passport	lomítko /; zpětné lomítko \ slash; backslash	
jednotná škola	comprehensive school	longitudinální výzkum	longitudinal study
kariérní akademie	career academy (USA)	ludotéka	toy library
kariérní nebo kariérové poradenství	career guidance and counselling	lyceum	lyceum
klasifikace povolání	occupational classification	magisterská hodnost	Master's degree
klasifikovaný zápočet	graded credit	magisterské studium	Master's degree studies
klávesnice psaní na počítači (qwerty)	keyboard	malé a střední podniky	Small and Medium Enterprises (SMEs)
klíčové dovednosti	key skills	manažerské studium nebo vzdělávání	management studies or education
klíčové kompetence	key competences	matematická logika	symbolic logic
klíčové kvalifikace	key qualifications	materšský podnik	upstream enterprise
kmenové obory	core branches	maturita	Maturita
kmenové učivo	core subject matter	maturitní vysvědčení	Maturita certificate
knihovnictví	library science, librarianship	mediatéka	media library
know-how	know-how	mechanické učení	rote learning
kognitivní psychologie	cognitive psychology	melouchářství	moonlighting
kohorta	cohort	mentální mapa	concept mapping
KOM (dokumenty Komise EU) COM		mentorství	mentoring
kompenzační vzdělávání	compensatory learning	měření výkonu	achievement measurement
kompetence	competence	metodika	methodology
komunikační kompetence	communication competence	meziknihovní výpůjční služba	interlibrary lending
komunikativní kompetence	communicative competence	mezilidské vztahy	interpersonal relations
koncipování kurzů profesní přípravy	training course planning and design	mezinárodní bakalaureát	International Baccalaureate
konzervatoř	conservatoire, conservatory	mezinárodní spolupráce	international cooperation
korespondenční kurz	correspondence course	mezioborový přístup	interdisciplinary approach
korporativně in a body		mezipředmětové téma	cross-curricular theme
kosmické vědy	space sciences	mezipředmětové vztahy	cross-curricular relations
koučování	coaching	milník	milestone
kraj	county, region	mimoškolní vzdělávání	extracurricular education
krátký odborný kurz vedoucí k maturitě	short vocational course leading to the Maturita	mimovolné učení	concomitant learning
kreativní dovednosti	creative skills	míra úspěšnosti výkonu těchto činností	degree of accomplishment in the performance of these activities
kriteriální hodnocení	criterion-referenced evaluation	místo přípravy	place of training
kromě čeho	in addition to	mistr odborné přípravy	trainer
kulturně nepředpojatý test	culturally unbiased test	mistr odborné výchovy	vocational training instructor
kurikulární dokumenty (souborné označení pro RVP a ŠVP)	curricular documents (Framework educational programmes, School educational programmes)	mistrovská zkouška	master's or master craftsman's examination

mladí dospělí	young adult	nepedagogický personál	non-teaching staff
mluvený jazyk	spoken language	nepovinný předmět	non-compulsory subject
mobilita	mobility	nepřízpůsobivost, maladjustace	maladjustment
mobilní učebna	mobile classroom	nestátní školy	non-state schools
moderní jazyky	modern languages	netradiční povolání	nontraditional occupation
modulární kurikulum	modular curriculum	neuniversity	vysokoškolské vzdělávání
modulární profesní příprava	modular training		higher education
motivace výkonu	achievement motivation	neúplné vzdělání	incomplete education
možnosti uplatnění	career options	neúspěch v povolání	occupational failure
muzikoterapie	music therapy	neuvědomované učení	concomitant learning
nabídka pracovní síly	labour supply	neuvědomované znalosti	tacit knowledge
nadbytečná kvalifikace	overqualification	nevládní organizace	non-governmental organisation
nadměrná hluchost	noise pollution	nezájem	lack of interest
nadnárodní	transnational	nezaměstnanost	unemployment
nadoborový	interdisciplinary	nezbytný předpoklad	prerequisite
nadpodniková profesní příprava	interplant training	nezisková organizace	non-profit organisation
nadpodnikové učňovské zařízení	intercompany training centre	neznalost	ignorance
nadresortní orgán	inter-sector (intersector) body	nižší odborné vzdělání	lower vocational education
nahradiť čím	supersede by	nižší sekundární vzdělávání (ISCED 2)	lower secondary education
náklady na přípravu nebo vzdělávání	cost of training or education	nomenklatura učebních a studijních oborů	nomenclature of study and apprenticeship branches
náklady ztracené příležitosti	opportunity cost	normativ	capitation grant
náměstek hejtmana	regional vice-president	normativní hodnocení	norm-referenced evaluation
námořní vědy	marine sciences	nostrifikace	recognition of diplomas and degrees
naplňování a správa databáze	database generation and maintenance	nově přijatí žáci	entrants
např. e.g. (for example)		nové základní dovednosti (IKT, cizí jazyky, technická kultura, podnikavost a sociální dovednosti)	new basic skills (ICT skills, foreign languages, technological culture, entrepreneurship and social skills)
náročná práce	exacting work	novela Školského zákona z roku 1990	The 1990 Amendment to the Education Act
náročnost studia	difficulty of a study course	občanská společnost	civil society
Národní soustava kvalifikací (ČR)	National Qualifications Framework	občanská výchova	civics
Národní soustava povolání (ČR)	National Occupations System	období provozní praxe	practice period
národní srovnávací zkouška	national comparative examination	obecné dovednosti	generic skills, key skills
nárokový	claimable	obecně odborná příprava (v lyceích)	basics of vocational education, generally focused vocational education
nařízení	regulation	obchodní akademie	business academy
následná evaluace	evaluation ex post	obchodní škola	commercial college
následné (pedagogické) vzdělávání učitelů	consecutive teacher education	obchodní vzdělávání	commercial training
nástavbové studium	extension study, follow-up courses	obor	field, branch
nástěnka	notice board	obor vzdělání	field of study
návrhy závěrů	draft conclusions	oborová skupina	field group
navštěvovat kurz	follow a course	oborové svazy	industry associations
necełodenní profesní příprava	part-time training	obsah učení	learning content
necełodenní studium	part-time study	obsah výuky	content of instruction, instructional content
nedostatek pracovních sil	labour shortage	odborná praxe	work experience
nedostatky ve vzdělání	educational deficit	odborná vysoká škola	technical higher education institution
neformální vzdělávání nebo učení	non-formal learning	odborné předměty	vocational subjects
nefrontální vyučování	non-frontal teaching	odborné vzdělávání a příprava (OVP)	vocational education and training (VET)
negramotnost	illiteracy	odborné nebo profesní vzdělávání	vocational education
nechat na někom	leave up to somebody	odborné vzdělávání	technical education
nechat školy	quit school	odborné zaměření, specializace	specialisation
nechuť k práci	aversion to work	odborník z praxe	practitioner
neinformovanost	ignorance	odbornost	expertise
nekvalifikovaný pracovník	labourer, unskilled worker		
nemoc z povolání	occupational disease		

odborný tisk specialist press	poskytovatel vzdělávání education provider
odborný výcvik practical training	poskytují základ pro provide a basis for
odborný, technický technical	postavení position, status
oddělení (např. EURYDICE) unit	postižený handicapped, disabled
ohnisková skupina focus group	postobligatorní vzdělávání post-compulsory education
ochrana životního prostředí environmental protection	postoj rodičů parental attitude
opakovací kurz refresher course	postoupit do 3. ročníku progress into third grade
optimalizace školní sítě optimization of school network	postsekundární vzdělávání nezahrnované do terciárního vzdělávání (ISCED 4) post-secondary (non-tertiary) education
organizace přímo řízená ... organisation run directly by ...	postsekundární vzdělávání post-secondary education
organizovat kurzy implement courses	postup mezi ročníky grade-to-grade promotion
osobní rozvoj personal development	poučenost knowledgeability
osvědčená praxe best practice	poukazka (na vzdělávání) voucher
osvědčení certificate	povědomí o čem awareness of
osvojování vědomostí knowledge acquisition	povinná školní docházka compulsory education, compulsory school attendance
otázky s odpověďmi ano/ne true/false questions	povinnost odpovídat se accountability
otázky s výběrem z odpovědí multiple choice questions	povinný předmět compulsory or obligatory subject
otevřená univerzita Open University	povolání occupation
otevřené učení open learning	povolání vyžadující částečnou kvalifikaci semi-skilled occupation
paragraf (v zákoně) section (s.)	pozorování učitele při práci jinými učiteli peer observation of teaching
pedagogicko-psychologická poradna pedagogical-psychological counselling centre	požadavky pro přijetí admission requirements
pedagogický psycholog educational psychologist	práce na černo undeclared work, moonlighting
perspektivy povolání career prospects	pracoviště place of work, workplace
pilotní škola pilot school	pracoviště praktického vyučování workplace of practical training
písemný projev writing skills	pracovně-profesní poradce job/career counsellor
plánování povolání career planning	pracovní činnost work activity
plat wage	pracovní doba working hours
počáteční odborné vzdělávání a příprava initial vocational education and training	pracovní legislativa employment legislation
počet studentů na učitele student-teacher ratio	pracovní místo (konkrétní) job position (specific)
počítačová gramotnost computer literacy, digital literacy	pracovní mobilita labour mobility
počítačová síť computer network	pracovní požadavky job requirements
počítačová věda computer science	pracovní praxe work experience
počítačový design computer-aided design	pracovní síly manpower
podmínky zaměstnání condition of employment	pracovní skupina working group
podnikatelská kompetence entrepreneurial competence or skill	pracovní trh labour market
podniková výcviková střediska company training centres	pracovní úraz occupational accident
podnikové učební dílny company training workshops	pracovní vztahy labour relations
podnikové vzdělávání in-company training	pracovní zařazení position
podřízen ministerstvu školství subordinated to the Ministry of Education	pracovní zkušenosti work experience
podtržítka _ underscore	praktická cvičení practical exercises
pohovor při volbě povolání career talks	praktická inteligence practical intelligence
pohovor při vstupu do zaměstnání employment interview	praktická práce practical work
politický činitel policy maker	praktická příprava practical training
politologie political science	praktická příprava v provozu workshop training
pololetní prospěch intermediate results	praktické vyučování job specific training, practical training
pomaturitní studium post-secondary study	praktikant trainee
ponechat stranou leave aside	pravidlo rule
popis povolání occupational description	právní subjektivita legal subjectivity
poradce při volbě povolání guidance counsellor, vocational guidance counsellor or officer	právní způsobilost legal capacity
poradce, rádce advisor, adviser	právo na vzdělávání right to education
poradenství pro volbu povolání vocational guidance, vocational counselling	praxe internship
poskytovatel profesní přípravy training provider	preprimární vzdělávání pre-primary education

prezentace presentation	předpojatost bias
prezentace (PowerPoint), která se sama pohybuje slide show	předprofesní příprava pre-vocational training
probíhá paralelně run at a parallel	předškolní výchova pre-school education
profese occupation	přehled survey
profesní aspirace occupational aspiration	přechod mezi obory vzdělávání transfer between branches of education
profesní cíle career goals	přechod ze školy do zaměstnání transition from school to work
profesní integrace vocational integration	přeměna na komoditu (<i>s níž lze obchodovat</i>) commodification
profesní kariéra career	přenositelnost (<i>dovedností a kompetencí</i>) transferability (<i>of skills and competences</i>)
profesní mobilita career and job mobility, occupational mobility	přenositelnost kvalifikací portability of qualifications
profesní nebo odborná kvalifikace vocational qualification	přeškolení retraining
profesní orientace a poradenství guidance and counselling	přezkušování kvalifikovaných pracovníků (<i>elektrikářů, strojevodoucích apod.</i>) requalification
profesní orientace vocational guidance	přijímací řízení admission procedure, entrance procedure
profesní poradenství vocational counselling	přijímací zkouška entrance examination
profesní postup professional advancement, career advancement	přilíh zjednodušovat (<i>učební programy</i>) dumb down
profesní požadavky vocational requirements	případová studie case study
profesní profil vocational profile	příprava manažerů management training
profesní předpoklady vocational background	příprava personálu staff training
profesní příprava vocational training	příprava pro kancelářskou práci clerical training
profesní příprava mimo pracoviště off-the-job training	příprava učitelů, mistrů odborné přípravy, instruktorů training of trainers
profesní příprava na pracovišti on-the-job training	příprava učňů apprenticeship
profil absolventa graduate profile, school leaver's profile	příprava v podniku in-company training
profil povolání occupational profile	přípravné vzdělávání učitelů initial teacher training
prognóza povolání occupational prognosis	přírodní vědy natural sciences
program vzdělávání nebo odborné přípravy programme of education or training	přisedící (<i>u zkoušky</i>) observer
prohlášení declaration	příspěvková organizace subsidised organisation
propustnost permeability	přístup ke vzdělávání access to education
prospěch (<i>školní</i>) educational achievements, results, outcomes, standing, rating, grades	přístup seshora dolů top-down approach
prostupnost permeability	přístup zdola nahoru bottom-up approach
provádět činnost undertake activities	psaný jazyk written language
provádět výzkum conduct research	psychologie práce industrial psychology
provádět, vykonávat carry out	Rada a zástupci vlád členských států, zasedajících v Radě Council and the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council
prověrka znalostí educational achievement test	Rada Evropské unie (Rada) Council of the European Union (Council)
provést effect	Rada pro vzdělávání (EU) Education Council (EU)
provést reformu školství accomplish education reform	rada školy school council
provozní náklady work expenses	rámcový vzdělávací program framework educational programme
provozní praxe practice in production	Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání Framework Educational Programme for Upper Secondary General (<i>gymnázium</i>) Education
proxemika proxemics	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání Framework Educational Programme for Basic Education
průběžné hodnocení continuous assessment, formative evaluation	realizace implementation
průkazné zjištění evidence	referenční rámec reference framework
průřezové kompetence cross-curricular competences	referenční úroveň benchmark
průzkum survey	regionální rozvoj regional development
první stupeň terciárního vzdělávání first stage of tertiary education (ISCED 5)	regulované povolání regulated profession
první stupeň základní školy first stage of elementary school, 1st – 5th class (ISCED 2)	rekvalifikace retraining
předávat dovednosti impart skills	resortní ministerstvo sectoral ministry
předávat zkušenosti transfer experience	
předběžná evaluace ex ante evaluation	
předběžný výběr initial screening	
předčasný důchod early retirement	
předchozí učení prior learning	
předmětová komise Subject Commission	

resumé (executive) summary	složky vzdělání components of education
ročník ve škole class Amer, grade Amer, year	slušná práce decent work
rodinná škola home economics school	služby services
rovnocennost certifikátů equivalence of certificates	směr profesní přípravy pathway of training
rovnost příležitostí equal opportunity	směrnice directives, guidelines
rovnost v přístupu ke vzdělání equity in access to education	snižovat nároky dumb down
rozdělení žáků do tříd/skupin podle prospěchu streaming Br, tracking Amer	socializace socialization
rozdělit žáky do úzkých vzdělávacích směrů a specializací channel pupils into narrow education streams and specialisations	sociální dialog social dialogue
rozdílová zkouška differential examination	sociální integrace social integration
rozhodnutí decision	sociální kompetence social competences, soft skills
rozhodování decision making, decision taking	sociální kurátor mladistvých juvenile probation officer
rozhodující činitel, rozhodující orgán decision maker	sociální nerovnost social inequality
rozpis učiva subject matter split-up	sociální partner social partner
rozpočtová organizace public budget organization	sociální prostředí social environment
rozpustit komisi disband a commission	sociální zabezpečení social security
rozřazovací zkouška placement examination	sociální začlenění social inclusion
rozšiřovací příprava retraining for upgrading	sociologie práce industrial sociology
rozšiřovací školení upgrading training	souběžné (<i>pedagogické i odborné</i>) vzdělávání učitelů concurrent teacher education
rozšiřování výstupů dissemination of outcomes	současný stav current state of play
rozvoj development	soustava oborů odborného vzdělávání system of vocational education and training (VET) fields
rozvrh hodin schedule, timetable	soustava studijních oborů system of study fields (branches)
řemeslo trade, craft	speciální škola special school
řešení problémů problem solving	specifická příprava na povolání occupation-specific training
řešení, provedení, uskutečnění, splnění projektu execution of a project	spokojenost v zaměstnání occupational satisfaction
řešitel projektu project executor	společenskovední předmět social science subject
řetězec přidané hodnoty value added chain	společnost založená na znalostech knowledge based society
řídící orgán governing body	srovnatelnost kvalifikací comparability of qualifications
řízení školství school system management	srovnávací analýza comparative analysis
samospráva škol self-government of schools	srovnávací pedagogika comparative education
samostatně řízené učení self-directed learning	stálé zaměstnání permanent employment
samostatné učení independent learning	Standard středoškolského odborného vzdělávání Standard of Secondary Vocational Education
samostatně výdělečně činná osoba self-employed person	statistická skupina cohort
samostudium, samoučení self-teaching	státní maturitní zkouška state secondary school-leaving examination
samouk self-taught person	status povolání occupational status
samozaměstnanci self-employed workers	status, postavení status
Sb. (Sbírka zákonů) Coll.	statut, stanovy statute
sběr dat data collection	stav (<i>současný</i>) state of play
sebehodnocení self-evaluation	stavebnictví civil engineering; building industry
sebevzdělávání self-education, self-study, self-teaching, self- instruction	stavová závislost state dependence
SEC (dokumenty EU) SEC	stáž internship
sektorová rada (ČR) sector council	stipendium student allowance
shrnutí (executive) summary	stravné subsistence expenses
shromáždit základní informace o ... compile background information on ...	stravovací zvyklosti eating habits
schopnost aptitude, ability, capability, capacity	strojírenství mechanical engineering
sklářství glass industry	struktura kreditu credit framework
skryté kurikulum hidden curriculum	středisko profesní přípravy training centre
skupina, trs cluster	střední odborná škola secondary technical school
skupina oborů occupational cluster; group of fields	střední odborné učiliště secondary vocational school
skupina příbuzných povolání group of related occupations	střední všeobecné vzdělání secondary general education
slovní hodnocení verbal evaluation	středoškolské vzdělání secondary education
složení komise composition of a commission	student bakalářského studia undergraduate
	student, který předčasně opustí školu dropout

studenti mají právo (mohou) studovat	students are entitled to study	učební smlouva	apprenticeship contract, training-employment contract
studijní obor	field nebo branch of study	učěň	apprentice
studijní úmrtnost	dropout	učení	learning
studijní volno	educational leave	učení jak se učit	learning to learn
studovat	study	učení na pracovišti	work-based learning
stupeň vzdělání	level of education	učení se bádáním	inquiry learning
sumativní hodnocení	summative evaluation	učení se konáním	learning by doing
svět práce	world of work	učení se v sítích	network learning
syndrom vyhoření	burn-out syndrome	učení se ze zkušeností	experiential learning
system odborného vzdělávání	vocational education system	učení se z paměti	memorisation
system přenosu kreditů	credit transfer system	účetnictví lidské hodnoty	human worth accounting
system zkoušení	examination system	účetnictví lidských aktiv	human asset accounting
šetření	survey	účetnictví lidských zdrojů	human resource accounting
šetření pracovních sil	labour force survey (LFS)	učící se obec nebo komunita	learning community
široce profilované vzdělání	broad profiled education	učící se organizace	learning organisation
široká veřejnost	general public	učící se region	learning region
širokopásmový	broadband	učící se společnost	learning society
školní rok	school year	účinek, efekt (<i>vtoupit v platnost od</i>)	effect (take effect from)
školní prospěch	school record	účinnost, efektivnost	effectiveness
školní třída	class	učitel praktického vyučování	teacher of practical training, instructor
školský zákon	Education Act	učivo	subject matter
takovým způsobem, že	in such a way that	učňovství	apprenticeship
technické vědy	technological sciences	úhelný kámen	cornerstone
technické vzdělávání	technical education	uchazeč o zaměstnání	applicant
technický	technological	úkol (<i>obtížný</i>)	challenge
technik	technician	ukončení přípravy	completion of training
technika kritických událostí	critical incident technique	ukončení školy	school leaving
tělesná výchova	physical education	ukončování studia	study ending
teletutor	teletutor	úloha rodičů	parental role
tempo učení	learning pace	umělecké vzdělávání	art studies
terciární sektor	tertiary sector	uplatnění absolventů na trhu práce	labour market success of school leavers
terénní výzkum	field research	uplatnění absolventů na trhu práce	labour market success for graduates
test s výběrem odpovědí	multiple-choice test	uplatnit se v pracovním životě	find one's place in working life
text neprošel jazykovou úpravou	text has not undergone any linguistic revision	úplná kvalifikace	full qualification, complete qualification
textilní průmysl	textile industry	úplné střední odborné vzdělání	complete or full secondary vocational education
tiskoviny	printed materials	úplné střední vzdělání	full or complete secondary education
tj. (to je)	i.e. (in other words, that is to say)	úroveň (<i>vzdělání</i>)	level
transmisivní vyučování	transmissive instruction or teaching	úroveň zadluženosti	the level of indebtedness
transparentnost kvalifikací	transparency of qualifications	úřad práce	labour office
trh práce (na trhu práce)	labour market (in the labour market or on the labour market)	Úřední věstník (Úř. věst.)	Official Journal (OJ)
třídní učitel	class teacher	uskutečnit	effect
tutor	tutor	usnesení	resolution
tutorování	tutoring	úspěšnost absolventů	success rate of school leavers or graduates
tvorba	development	úspory z rozsahu (<i>velkovýroby</i>)	economies of scale
tvorba kurikula	curriculum development	ústava	constitution, organic law
tvorba odborných standardů	vocational standard development	ústní zkouška	oral examination
týdenní vyučovací hodiny	weekly lessons	ústřední inspektor	chief inspector
týmová práce	team work	uvědomování si čeho	awareness of
tzn. i.e. (in other words; that is to say)		uzákonění	enactment
učební materiály	teaching and learning materials	uzavřený televizní okruh	closed circuit television
učební obor s maturitou	vocational training branch or field with the Maturita Award		
učební obor	vocational training branch or field		

uznání výsledků předchozího učení	accreditation of prior learning (APL)	vykonávat	carry out
uznávané povolání	recognised occupation	výnos	order
uznávání dovedností a kompetencí	recognition of skills and competences	výpočetní technika	information technology
užité umění	applied arts	výroba hudebních nástrojů	musical instruments manufacturing
uživatelská přívětivost	user-friendliness	výrobní praxe	in-plant training
validace výsledků informálního (neformálního) vzdělávání	validation of informal (non-formal) learning	vyřadit ze sítě	exclude from network
valorizace učení	valuing learning	výsledky učení	learning outcomes, learning attainments
večerní škola	evening classes, evening school	vysoká škola	higher education institution
vedlejší předmět	subsidiary subject	vysokoškolské vzdělávání	higher education
vědomosti	knowledge	vysvědčení	report
věková hranice	age limit	vyšší moc, vis major	force majeure
věková skupina	age group	vyšší odborná škola	tertiary technical school
věkové složení	age distribution	vyšší odborné vzdělávání (ISCED 5B)	tertiary technical education
věkový rozdíl	age gap	vyšší sekundární vzdělávání (ISCED 3)	upper secondary education
velikost podniku	size of enterprise	vyšší územně správní celky	higher territorial self-governing units
venkovská oblast	rural area	výtvarné umění	fine arts
veřejné mínění	public opinion	vytváření (tvorba) pracovních míst	employment creation, job creation
veřejnoprávní instituce	statutory undertaker	vytvářet legislativní překážky	create legal obstacles, put legal obstacles in the way
veřejnoprávní organizace	public body	vytvořit národní standardy	set national standards
větvený obor	ramified	výuční list	apprenticeship certificate
vícejazyčnost	multilingualism	vyučovací hodina	class
víceúčelový	multipurpose	vyučovací jazyk	language of instruction
videotéka	video library	vyučovací předmět	subject
virtuální mobilita	virtual mobility	vyučování pomocí počítačů	computer-assisted instruction
virtuální učební prostředí	virtual learning environment	vyučování	teaching, instruction
viz	see	vývoj	development
vliv	influence, impact	výzva	challenge
vodítka	guidelines	vzájemné učení	peer learning
volba povolání	career choice	vzájemné uznávání kvalifikací	mutual recognition of qualification
volba povolání pomocí počítače	computerised guidance, computer guidance	vzdělávací cesta	educational path
volba studia	choice of study	vzdělávací politika	educational policy
volitelný předmět	optional or voluntary subject	vzdělávací potřeby	educational needs
volná místa	job vacancies	vzdělávací program	educational programme
volný čas	leisure, free time	vzdělávací sféra	educational sphere
vrchol (pyramidy, kužele apod.)	apex	vzdělávací systém	education system
vrstevníci, osoby v podobném postavení	peers	vzdělávací technologie	educational technology
vstoupit do školy	enter school	vzdělávací úroveň	educational level
vstup do světa práce	entry into the workforce	vzdělávací zařízení	educational facility
všeobecné vzdělání	general education	vzdělávání a odborná příprava	education and training
všeobecně vzdělávací předmět	academic subject, general education subject	vzdělávání dospělých	adult education
všeobecně vzdělávací složka	general education component	vzdělávání při zaměstnání	in-service training
výběrová kritéria	selection criteria	vzdělávání studentů učitelství	pre-service teacher training
výběrové řízení	selection procedures	vzdělávání učitelů během praxe (při zaměstnání)	in-service teacher education, in-service teacher training
výběrové šetření	sample survey	vzdělávání učitelů	teacher education
výběrové šetření pracovních sil	labour force survey (LFS)	vzdělávání ukončené povinnou nebo nepovinnou zkouškou	education culminating in optional or required examination
vyhláška	decree	vzdělávání v celé šíři života	lifewide learning
vyhledávání informací	information retrieval	vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	special needs education
vyhlídky absolventů	career prospects		
výchovně vzdělávací cíle	educational aims, aims of education		
výchovně vzdělávací proces	educational process		
výkon moci v Evropské unii	European governance		
výkon	performance		

vzorový rámec	reference framework	země střední a východní Evropy	Central and Eastern European Countries (CEECs)
webová stránka	web page, website	zkoušený	examinee
zahájit studium	embark on (upon) a course	zkouška	examination, exam
zahradnictví	horticulture	zkouška u profesora <i>Higginse</i>	examination with professor <i>Higgins</i>
zahrnut	incorporated	zkouška z části předmětu	examination on <i>the history of the 19th century</i>
zainteresaná strana	stakeholder	zkouška z čeho (předmět)	examination in <i>history</i>
zajišťování kvality	quality assurance	zkrácení výdajů	expenditure cuts
zájmová činnost	leisure activity	zkušební komise	examination board, examining board or body
zájmová skupina	interest group	zkušební lhůta	probation period
zájmový kroužek	recreational course	zkušební řád	examination rules
zájmový kurz	general interest course, leisure course	zkušenostní učení	experiential learning
zakladatel	founder	změna chování	behavioural change
základní diplom	foundation degree	změna zaměstnání	job change
základní dovednosti	basic skills, core skills	znalost základních početních úkonů	numeracy
základní dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií (IKT)	basic information and communication technology (ICT) skills	znalosti	knowledge
základní odborné vzdělání	basic vocational education	znalostní společnost	knowledge society
základní škola <i>nedělená na 1. a 2. stupeň</i>	single structure (of elementary school, 1st to 9th class)	známkovat	mark, give a mark, grade
základní učivo, rámcové kurikulum	core curriculum	známky	marks, grades Amer
základní vzdělávání	basic education, primary education	znevýhodněný	disadvantaged, underprivileged
základní životní dovednosti	life skills	zodpovědnost	accountability, responsibility
základy práva	basics of law	zpětná vazba	feedback
zákonný zástupce	legal guardian, legal representative	zpochybnění	challenge
zakotvit (<i>v zákoně</i>)	lay down, embody (<i>in law</i>)	zpracován (sestaven) a editován kým	compiled and edited by
záměrné učení	intentional learning	zpracování dat	data processing
zaměření (<i>studia</i>)	strand (of study)	zpracovat zprávu	produce a report
zaměstnání	employment	zpráva z konference	conference report; proceedings
zaměstnání na částečný úvazek	part-time employment	zprostředkování práce	employment service
zaměstnání na plný úvazek	full-time employment	zprostředkovatel učení	learning facilitator
zaměstnatelnost	employability	zprostředkovatelna práce	job brokering service
zaměstnavatel	employer	způsobilost	competence, skill
zaměstnavatelské organizace	Employers' organisations	zřízení návazných kurzů	provision of a follow-up course
zápis	enrolment	zřizovatel	statutory authority
zápočet	credit	ztráta zaměstnání	job loss
zastřešující název	umbrella name	zvyšování dovedností	skills promotion
zaučený pracovník	semi-skilled worker	žák	pupil
závaznost	obligatoriness	žák předčasně opouštějící školu	early school leaver, dropout
závěrečná zkouška	final examination	životní minimum	subsidence level
závěrečná zpráva	final report	životní náklady	cost of living
závěrečné vysvědčení	final report, school-leaving certificate	životní prostředky	means of subsidence
zavináč @	at @	životní úroveň	standard of living
zdravotně postižené osoby	people with disabilities	životopis	curriculum vitae
zdravotní postižení	medical disability		
zelená kniha	green paper		

Instituce, orgány, knihovny ... (překlady jsou převzaty z webových stránek)

Agrární komora ČR Agrarian Chamber of the Czech Republic	Městská knihovna v Praze Municipal Library of Prague
Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu Association of Textile-Clothing-Leather Industry	Ministerstvo hospodářství Ministry of Economy
Centrum fiktivních firem Centre of Practice Firms	Ministerstvo práce a sociálních věcí Ministry of Labour and Social Affairs
Centrum pro studium vysokého školství Centre for Higher Education Studies	Ministerstvo pro místní rozvoj Ministry for Regional Development
Česká školní inspekce Czech School Inspectorate	Ministerstvo průmyslu a obchodu Ministry of Industry and Trade
Českomoravská konfederace odborových svazů Czech-Moravian Confederation of Trade Unions	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Ministry of Education, Youth and Sports
Hospodářská komora ČR Economic Chamber of the Czech Republic	Ministerstvo vnitra Ministry of the Interior
Institut dětí a mládeže Institute for Children and Youth	Ministerstvo zdravotnictví Ministry of Health
Institut pedagogicko-psychologického poradenství Institute of Educational-psychological Guidance	Ministerstvo zemědělství Ministry of Agriculture
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích Research Library of South Bohemia in Ceské Budejovice	Moravská zemská knihovna Moravian Library
Knihovna Národního muzea National Museum Library	Národní knihovna České republiky National Library of the Czech Republic
Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín František Bartoš Regional Library Zlín	Národní pedagogická knihovna Komenského Comenius National Library of Education
Krajská knihovna Karlovy Vary Regional Library Karlovy Vary	Národní ústav odborného vzdělávání National Institute of Technical and Vocational Education
Krajská knihovna v Pardubicích Regional Library in Pardubice	Parlamentní knihovna Parliamentary Library
Krajská knihovna Vysočiny Regional Library of Highlands	Potravinářská komora Federation of the Food and Drink Industries of the Czech Republic
Krajská vědecká knihovna Liberec Research Library Liberec	Rada hospodářské a sociální dohody (tripartita) Council of Economic and Social Agreement
Krajský úřad Jihočeského kraje South Bohemian Regional Authority	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem North Bohemian Research Library in Usti nad Labem
Krajský úřad Jihomoravského kraje Regional Authority of the South Moravian Region	Středočeská vědecká knihovna v Kladně Central Bohemian Research Library Kladno
Krajský úřad Karlovarského kraje Regional Authority of the Karlovy Vary Region	Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje Education and Research Library of Pilsener Region
Krajský úřad kraje Vysočina Regional Authority of the Vysocina Region	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové Research Library in Hradec Králové
Krajský úřad Královéhradeckého kraje Regional Authority of the Hradec Králové Region	Svaz českých a moravských výrobních družstev Union of Czech Production Co-operatives
Krajský úřad Libereckého kraje Regional Authority of the Liberec Region	Svaz obchodu a cestovního ruchu Czech Confederation of Commerce and Tourism
Krajský úřad Moravskoslezského kraje Regional Authority of the Moravian-Silesian Region	Svaz podnikatelů ve stavebnictví Association of Building Industry Entrepreneurs
Krajský úřad Olomouckého kraje Regional Authority of the Olomouc Region	Svaz průmyslu a dopravy ČR Confederation of Industry of the Czech Republic
Krajský úřad Pardubického kraje Regional Authority of the Pardubice Region	Unie školských asociací CZESHA Union of school associations – CZESHA
Krajský úřad Plzeňského kraje Regional Authority of the Pilsen Region	Unie zaměstnavatelských svazů Union of Employers' Associations of the Czech Republic
Krajský úřad Středočeského kraje Regional Authority of the Central Bohemia Region	Ústav pro informace ve vzdělávání Institute for Information on Education
Krajský úřad Ústeckého kraje Regional Authority of the Usti Region	Ústav pro výzkum rozvoje školství Pedagogické fakulty UK Institute of Research and Development of Education, Faculty of Education of Charles University
Krajský úřad Zlínského kraje Regional Authority of the Zlin Region	Vědecká knihovna v Olomouci Research Library in Olomouc
Magistrát hlavního města Prahy Municipality of Prague	

Vysoká škola ekonomická v Praze University of Economics,
Prague
Výzkumný ústav pedagogický v Praze Research Institute of
Education in Prague

Zemědělský svaz Agricultural Association of the Czech
Republic